

## Galileo Galilei'nin Kronolojisi<sup>1</sup>

Doç. Dr. Yavuz Unat

- 1520 Galilei'nin babası Vincenzo Galilei, Floransa'da doğdu.
- 1563 Vincenzo, Guilia Ammannati ile evlendi.
- 1564 Galilei, 15 Şubat'ta İtalya'da Pisa'da doğdu.
- 1572 Galilei'nin ailesi Floransa'ya döndüler. Galilei Pisa'da kaldı.
- 1574 Galilei, Floransa'ya ailesinin yanına gitti; Jacopo Borghini'den özel dersler aldı. Bir süre sonra ailesinin isteğiyle Vallombrosa'daki Camaldolese Manastırı'na gitti.
- 1581 Vincenzo, Galilei'yi Pisa'ya geri gönderdi ve Galilei, ailesinin isteğiyle Pisa Üniversitesi'ne tıp okumak üzere kaydoldu. Ancak onun ilgisi matematik ve fizikti. Pisa Üniversitesi'nde Filippo Fantoni'den matematik dersleri aldı.
- 1582-83 Tartaglia'nın öğrencisi olan Ostilio Ricci'den Pisa Üniversitesi'nde matematik dersleri aldı.
- 1585 Tıp eğitimini tamamlamadan bıraktı ve tamamen matematiğe yöneldi.
- 1586 İlk bilimsel kitabı olan ve Archimedes'in özgül ağırlık yöntemini tanımladığı *La Balancitta* (Küçük Terazî) adlı eserini kaleme aldı.
- 1586 Cizvit Koleji'nde matematik profesörü olan Clavius'u ziyaret etmek için Roma'ya gitti. Cizvit matematikçileri arasında yerçekimi problemi çok popülerdi ve burada onların konu hakkındaki sonuçlarını öğrendi.
- 1589 Fantoni, Pisa Üniversitesi Matematik Kürsü'sünden ayrıldı ve yerine Galilei atandı. Burada üç yıl kaldı bu süre içerisinde *De Motu* (Hareket Üzerine) adlı eserini hazırladı.
- 1591 Babası Vincenzo Galilei, öldü.
- 1592 Padua Üniversitesi'nde matematik profesörü oldu. Üniversitede tıp öğrencilerine Euclides Geometrisi ve astronomi üzerine dersler verdi. Padua'da Maria Gamba ile tanıştı.
- 1598 Kepler'e yazdığı bir mektubunda Kopernik Kuramı'nı savundu.



<sup>1</sup> *Bilim Tarihi Araştırmaları*, Sayı 01, Güz 2005, İstanbul 2005, s. 11–13.

- 1600 Galileo Galilei ve Maria Gamba'nın ilk çocukları Virginia doğdu. Aynı yıl ikinci çocukları Livia doğdu.
- 1604 Kepler Süpernovası (Yeni Yıldız) gözlemlendi ve Galilei, bu konuya eğildi.
- 1604 Oğlu Vincenzo doğdu.
- 1609 Galilei, Paolo Sarpi'den bir mektup aldı. Mektupta, bir dürbünden ve bu dürbünü yapan Hollandalının Venedik'te olduğu yazılıydı. Bu bilgiden yararlanarak dört kez büyütme gücüne sahip ilk teleskopunu yapmayı başardı. Bu yılın sonlarına doğru teleskopunu gökyüzüne çevirdi.
- 1610 Gözlemlerini ve keşiflerini *Siderus Nuncius* (Yıldız Habercisi) adlı eserinde kaleme aldı.
- 1610 Satürn'ü gözlemledi. Bu gökcismin kenarlarında garip oluşumlar belirledi. Gerçekte bunlar Satürn'ün halkalarıydı. Ancak Galilei'nin teleskopu yeterli olmadığından bunları görememişti.
- 1610 Venüs'ü gözlemledi; Venüs'ün tıpkı Ay gibi safhaları olduğunu keşfetti. Bu keşif Kopernik Kuramı'nı destekliyordu.
- 1612 Güneş lekelerini gözlemledi ve bu konu üzerine *Discourse on Floating Bodies* (Yüzen Cisimler Üzerine Tartışmalar) adlı eserini yayımladı.
- 1613 Güneş lekeleri konusunda daha geniş kapsamlı eseri olan *Lettere Sulle Macchie Solari* (Güneş Lekeleri Üzerine Mektuplar) adlı eserini kaleme aldı.
- 1613 Öğrencisi Castelli'nin isteği üzerine Kopernik Kuramı'nın kanıtlarını gösterdiği *Letter to Castelli*'yi (Castelli'ye Mektuplar) kaleme aldı. Mektubun bir kopyasını Roma'ya Engizisyon'a gönderdi.
- 1616 Aristotelesçilerin şiddetle eleştirdikleri *Letter to the Grand Duchess*'i (Grand Düşes'e Mektuplar) kaleme aldı. Lorraine Grand Düşesi Christina'a yazdığı bu mektubu fiziksel dünyanın matematiksel kanıtları üzerineydi. Burada Galilei, Kopernik Kuramı'nın sadece matematiksel ölçüm aracı olmadığını, aynı zamanda fiziksel bir gerçeklik olduğunu savundu.
- 1616 Papa Paul V'in emriyle Engizisyon kardinalleri toplandılar ve Kopernik öğretisini kınadılar. Karar Galilei'ye iletildi. Bir süre sonra bir Galilei hayranı olan Maffeo Barberini, Papa Urban VIII olarak seçildi.
- 1623 Accademia dei Lincei'de *Il saggiaatore*'si (Denemeler) yayımlandı. Bu çalışmayı yeni Papa'ya adadı. Papa, Galilei'yi konuşma yapmak üzere davet etti.
- 1624 *Dialog Sopra i due Massimi Sistemi del Mondo* (İki Büyük Dünya Sistemi Üzerine Diyaloglar) adlı ünlü diyalogunu yazmaya başladı. Burada iki konuşmacıdan biri olan Salviati Kopernik Kuramı'nı, diğer konuşmacı Simplicio ise Aristoteles'i savunuyordu.

- 1632 *Diyaloglar*'ı basılması için Roma'ya önerdi. Kabul edilmedi. Şubat ayında *Diyaloglar* basıldı. Kitabındaki düşüncelerden dolayı Engizisyon'un tepkisiyle karşılaştı ve tekrar Engizisyon önüne çıktı. Düşünceleri nedeniyle af dilemesi istendi. Söylenileni yaptı ve bu fikirleri taşmayacağına yemin etti. Kitabı yasaklandı; ev hapsine mahkum edildi.
- 1634 Yeni çalışması *Discorsi e Dimostrazioni Matematiche Intorno à due Nuoue Science*'ı (İki Yeni Bilim Üzerine Konuşmalar) kaleme almaya başladı; Bu iki yeni bilim dinamik ve statikti. Burada Galilei, düşen bütün cisimlerin aynı ivmeye sahip olduğunu ve serbest düşmede alınan yolun zamanın karesiyle orantılı olduğunu ( $S=1/2 gt^2$ ) gösterdi.
- 1638 *Discorsi e Dimostrazioni Matematiche Intorno à due Nuoue Science* (İki Yeni Bilim Üzerine Konuşmalar) Hollanda'da yayımlandı.
- 1640 Sarkaçlar üzerine çalışmaya başladı; ilk sarkaçlı saat taslaklarını hazırladı. Bu çalışmayı ölümünden sonra oğlu Vincenzo üstlenecek ancak başarılı olamayacaktır.
- 1642 8 Ocak'ta İtalya'da Floransa yakınlarındaki Arcetri'de öldü.